

NAUJAS VIEŠŪJŲ / BIO TUALETŲ DIZAINAS SPREŠTŲ VISUOMENĖS POREIKIŲ IR ŠALIES ĮVAIZDŽIO PROBLEMAS

Karina Jančenko¹, dr. Inga Valentinienė²

Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: <https://www.kaunokolegija.lt/muf/>
E. paštas: karina.jan809@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 64582142
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Ištirti viešųjų / bio tualetų Lietuvos miestuose poreikį, jų būklę ir dizaino / architektūrinius sprendimus bei sukurti jų naujo dizaino pavyzdžius, kurie spęstų visuomenės poreikius ir bendrą šalies įvaizdį.

Reikšminiai žodžiai: bio tualetas, dideli miestai, gyventojai, lauko tualetų dizainas, miesto įvaizdis, viešasis tualetas, visuomenės poreikiai

Tyrimo metodai. Atlikta mokslinės literatūros, teisinių aktų, standartų, ergonominių ir funkcinių reikalavimų WC analizė. Empirinio tyrimo metu pagal visuomenės poreikius, apibrėžtus reikalavimus ir analogų analizės rezultatus, sukurti eskiziniai naujo dizaino viešųjų / bio tualetų miestų erdvėms variantai.

Rezultatai ir / arba išvados. Atliekant tyrimą išanalizuotos bendros viešųjų / bio tualetų problemos Lietuvos miestuose, ištirti teisiniai aktai, standartai, miesto tualetams keliami ergonominiai ir funkciniai reikalavimai. Ištirti analogai – kitų šalių miestuose naudojami viešųjų / bio tualetų tipai ir jų dizaino sprendimai.

Tyrimo rezultatai pakeis viešųjų tualetų išorinį vaizdą, prisidės prie visuomenės poreikių problemų sprendimo ir šalies miestų infrastruktūros, kultūros ir įvaizdžio gerinimo (1 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Tyrimo tema šiuo metu ypatingai aktuali, kadangi viešųjų tualetų miestuose ženkliai sumažėjo (2 pav.). Miesto svečiams ir gyventojams WC tenka ieškoti kavinėse, dideliuose prekybos centruose, degalinėse arba baruose. Tokia situacija neatitinka socialinių normų ir kelia moralines įtampas tarp visuomenės ir tarp, ypač, kavininių ar degalinių darbuotojų / savininkų.

Problema ypatingai paliečia turistus, kurie nežino galimų „užslėptų“ WC taškų kitose įstaigose ir net neturi laiko jų ieškoti (3 pav.).

Kai svarstoma kaip turi atrodyti pilnavertė šalis, galvojama apie stabilią ekonomiką, išplėtotą turizmą, dar begalę įvairių faktorių, bet tikrai ne apie viešų tualetų kokybę ir, apskritai, jų egzistavimą. Didieji Lietuvos miestai – Kaunas arba Vilnius – svarbūs pramonės, transporto, mokslo ir kultūros centrai, kurie traukia žmones darbo, verslo ir kelionių tikslais. Visgi tai aktuali socialinė problema, liečianti ne tik tos šalies piliečius, bet ir miestų svečius, turistus.

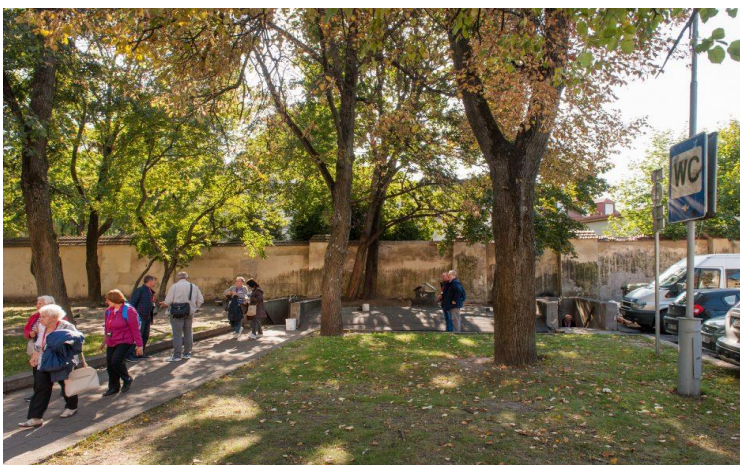
Taigi, taikant naujo dizaino viešųjų / bio tualetų dizainą, miestai atrodys originaliau ir patraukliau. Tai gerins turistų ir vietinės visuomenės pasitenkinimą šalimi.

¹ Karina Jančenko, karina.jan809@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (grafinio) studijų programos II kurso studentė. Menų sritis, Dizaino kryptis.

² Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

1 pav. Viešasis tualetas Japonijos sostinėje – Tokijuje, Šibujos rajone. Šaltinis: Satoši Nagare /floornature , 2021

2 pav. „Sostinė susirūpino gamtiniais reikalais: nebeliks gėdą darančių tualetų“ – vienas iš likusių senųjų požeminių tualetų Vilniaus miesto centre. Šaltinis: Butautas Barauskas / Kauno diena, 2019.

3 pav. Vienintelis Kauno mieste esantis viešasis tualetas „paslėptas“ Rotušės aikštėje. Šaltinis: M. Patašius / Irytas, 2021.